TÜRKÇE

7. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 5 · 2. SÜRÜM

TYMM 2026-2027

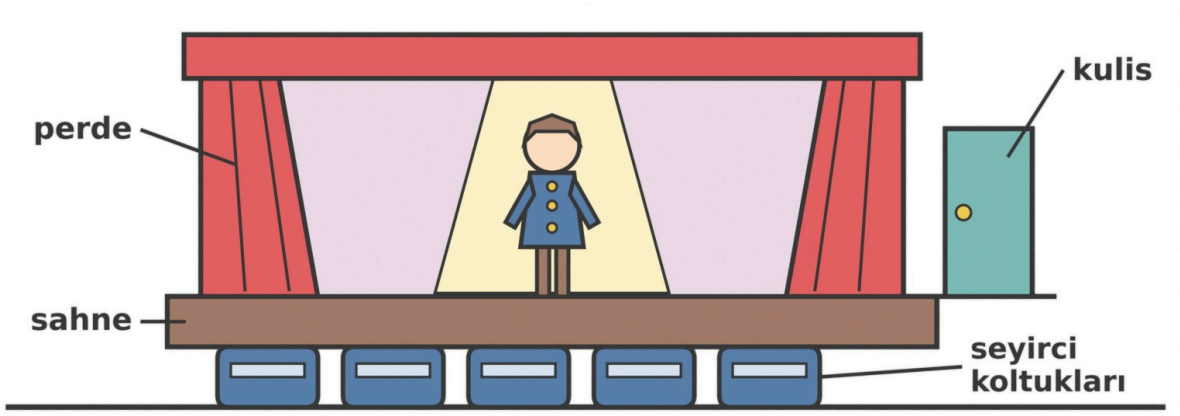
Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Tiyatro kulübümüzün dönem sonu gösterisinde ilk kez sahneye çıkacaktım. Perde açılmadan önce kuliste telaşla bir aşağı bir yukarı yürüyor, kostümümün düğmelerini durmadan yokluyordum. Sahneye çıkınca ilk cümlemi söyledim ama ikinci cümlede aklım bomboş kaldı. Salonda çıt çıkmıyordu. Yanaklarım alev alev yandı, gözlerimi yere indirdim. O an kendimi çok mahcup hissettim. Sonra derin bir nefes aldım ve sakin bir sesle ilk cümlemi yeniden söyledim. Gerisi kendiliğinden geldi, rolümü sonuna kadar oynadım. Gösteriden sonra öğretmenimiz omzuma dokunarak "Zor bir anda paniğe kapılmadın, oyunu durdurmadın. Bu soğukkanlılığın seni iyi bir oyuncu yapacak." dedi.

(Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

1.1. Altı çizili her kelimenin anlamını sezdiren bir ifade metinde yer almaktadır. Bu ifadeleri bularak tablonun "İpucu olan ifade" sütununa yazınız. (6 puan)

1.2. Bulduğunuz ifadelerden yola çıkarak kelimelerin metne uygun anlamlarını tahmin ediniz ve "Tahmin ettiğim anlam" sütununa yazınız. (9 puan)

Kelime	İpucu olan ifade	Tahmin ettiğim anlam
telaş		
mahcup		
soğukkanlılık		

2. Fen bilimleri kulübü, okulun giriş holüne aşağıdaki afişi asmıştır. Soruları afişteki bilgilere dayanarak cevaplayınız.

2.1. Gözlem gecesine katılmak isteyen bir öğrencinin yapması gerekenleri sırasıyla yazınız. (6 puan)

2.2. Gözlem gecesine katılanların uyması gereken kuralları yazınız. (3 puan)

2.3. Gözlem günü hava bulutlu olursa ne olacağını yazınız. (3 puan)

2.4. Afişin üstündeki sözle verilmek istenen mesajı yazınız. (3 puan)

3. Aşağıdaki metni okuyunuz ve defter sayfası düzenini inceleyiniz.

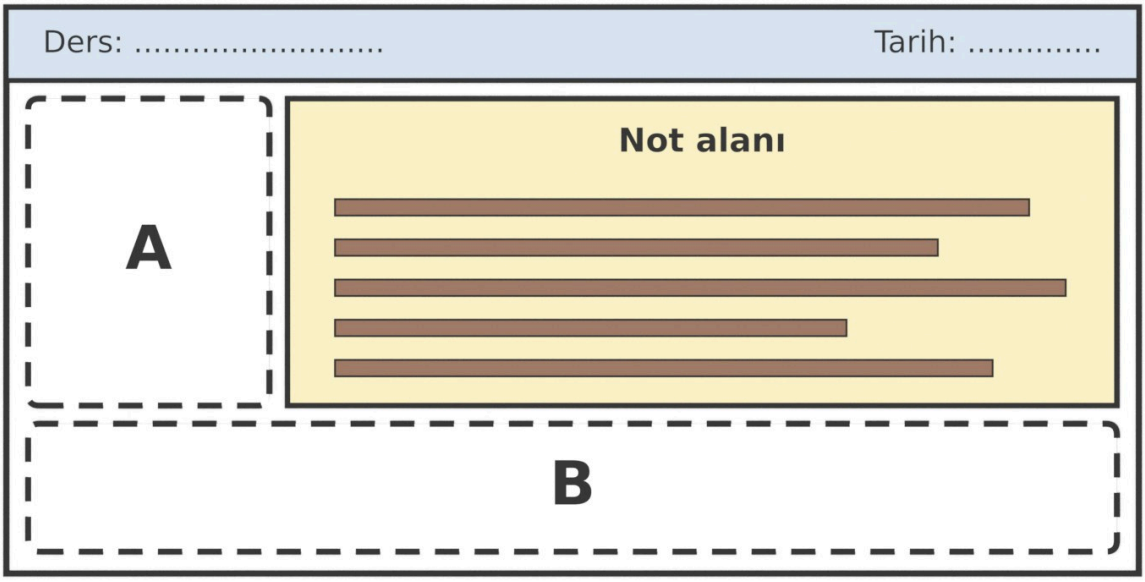
DEFTER SAYFASINI ÜÇE BÖL: CORNELL NOT ALMA YÖNTEMİ

Eski ders notlarına baktığında ne yazdığını anlamakta zorlanıyor musun? Cornell (Kornel) yöntemi, defter sayfasını üç bölüme ayırarak düzenli not almayı ve bu notlarla kolayca tekrar yapmayı amaçlayan bir not alma yöntemidir. Yöntemi 1950'li yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Cornell Üniversitesinde eğitimci Walter Pauk geliştirmiştir. Yöntem, adını geliştirildiği bu üniversiteden alır.

Önce sayfanın altına beş altı satırlık bir şerit ayırırsın. Kalan bölümü dikey bir çizgiyle solda dar, sağda geniş iki sütuna bölersin. Ders sırasında öğretmenin anlattıklarını sağdaki geniş sütuna kısaca yazarsın. Dersten sonra, aynı gün notlarını okuyup soldaki dar sütuna anahtar kelimeleri ve soruları yazarsın. En son, alttaki şeride sayfadaki notların birkaç cümlelik özetini yazarsın.

Bu yöntemin en büyük faydası, tekrar yapmayı kolaylaştırmasıdır. Sağdaki sütunu bir kâğıtla kapatıp soldaki sorulara cevap vererek kendini sınayabilirsin. Unutma, bugün özenle tuttuğun not yarın en güvenilir yardımcın olur!

(Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

3.1. Metindeki tanıma göre Cornell yöntemi nedir? (4 puan)

3.2. Yöntemin adını nereden aldığını yazınız. (3 puan)

3.3. Sayfa düzeninde A ve B bölümlerine ne yazılacağını ve bu bölümlerin ne zaman doldurulacağını metinden yararlanarak belirtiniz. (6 puan)

3.4. Metne göre bu yöntemin en büyük faydası nedir? (3 puan)

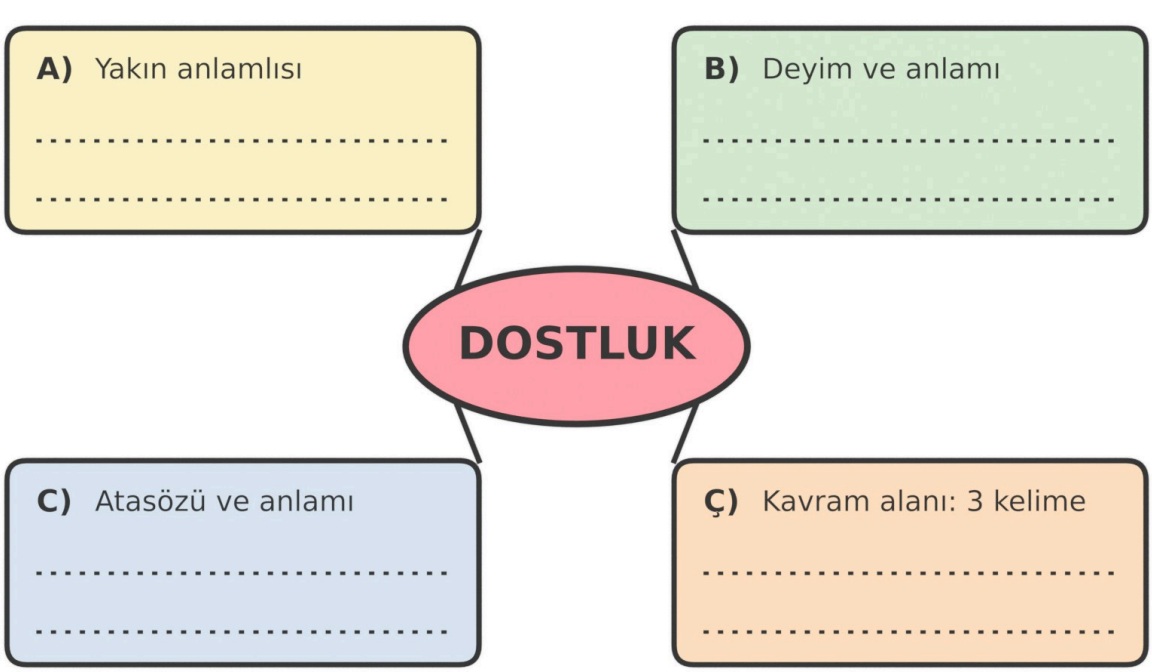
3.5. Yazarın metnin sonunda okura verdiği öğüdü kendi cümlelerinizle yazınız. (2 puan)

4. Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinden yararlanarak "dostluk" kelimesi için hazırlanan kelime ağını tamamlayınız.

Geçen kış Poyraz ayak bileğini kırdı ve üç hafta okula gelemedi. Sıra arkadaşı Doruk her gün okul çıkışında ona uğradı. Derste işlenen konuları anlattı, notlarını onunla paylaştı. Birlikte ödev yaptılar, bazen de saatlerce dertleştiler. Bir gün Poyraz, "Her gün gelmek zorunda değilsin." deyince Doruk gülümsedi: "Arkadaşlık yalnızca iyi günde olmaz. Zor gününde sana omuz vermeyeceksem dost olmanın ne anlamı var?"

Poyraz okula döndüğü gün panoya Doruk'a teşekkür ettiği bir not astı. Notun altına şu atasözünü yazmıştı: "Dost kara günde belli olur."

(Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

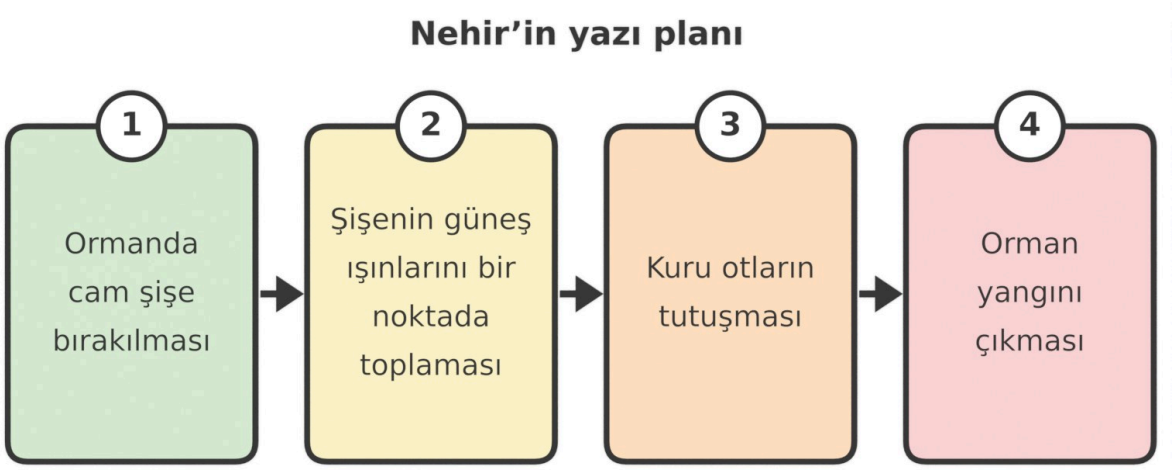
4.1. Metinde "dostluk" kelimesine yakın anlamda kullanılan bir kelimeyi bularak A kutusuna yazınız. (3 puan)

4.2. Metinde dostlukla ilgili bir deyim kullanılmıştır. Bu deyimi ve deyimin metindeki anlamını B kutusuna yazınız. (4 puan)

4.3. Poyraz'ın notuna yazdığı atasözünü ve bu atasözünün anlamını C kutusuna yazınız. (5 puan)

4.4. Metinden "dostluk" kavramıyla aynı kavram alanında yer alan üç kelime ya da kelime grubu seçerek Ç kutusuna yazınız. A, B ve C kutularına yazdıklarınızı kullanmayınız. (3 puan)

5. Nehir, okul gazetesinin “Doğayı Koru” köşesi için bir yazı yazacaktır. Yazısının planı aşağıdaki şemada verilmiştir.

Bilgi: Cam şişe, güneş ışınlarını büyüteç gibi bir noktada toplayabilir.

5.1. Nehir’in bu plana göre yazacağı paragrafın türü nedir? Gerekçenizi şemadaki durumların birbiriyle ilişkisinden hareketle açıklayınız. (5 puan)

5.2. Şemadaki bilgileri kullanarak Nehir’in yazısı için bir paragraf yazınız. Paragrafınızda aşağıdakilere dikkat ediniz. (20 puan)

- Okurun dikkatini çeken bir giriş cümlesiyle başlayınız.
- Şemadaki durumları sırasıyla ve aralarındaki bağı göstererek anlatınız.
- Durumlar arasındaki ilişkiyi gösteren en az üç farklı bağlantı ifadesi kullanıp altını çiziniz.
- Paragrafınızı okura bir öneriyle bitiriniz.
- En az altı cümle yazınız.

6. Aşağıdaki maddeleri cevaplarken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz.

6.1. Noktalı virgülün aşağıdaki görevlerine uygun, parantez içindeki konularda birer cümle yazınız. (6 puan)

- a) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırma (Konu: okul kantini)
- b) Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırma (Konu: hafta sonunuz)

6.2. Aşağıdaki metinde yazımı yanlış olan üç ikileme vardır. Bunları bulup doğru biçimde yazınız. (6 puan)

Hafta sonu teyzemle eski eşya pazarına gittik. Tezgâhlarda eski-püskü plaklar, kırıkdökük oyuncaklar ve renk renk düğmeler vardı. Saatlerce dolaştıktan sonra eve yorgun, argın döndük.

(Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	T.O.7.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme	TAB2. Okuma; KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme; KB2.4. Çözümleme
2	T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme	TAB2. Okuma; KB1. Temel Beceriler; KB2.4. Çözümleme
3	T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme	TAB2. Okuma; KB1. Temel Beceriler; KB2.4. Çözümleme
4	T.O.7.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme	TAB2. Okuma; KB2.4. Çözümleme; KB2.5. Sınıflandırma
5	T.Y.7.3. Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme	TAB4. Yazma; KB2.13. Yapılandırma; KB2.4. Çözümleme
6	T.Y.7.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	TAB4. Yazma; KB1. Temel Beceriler; KB2.4. Çözümleme

PUANLAMA TABLOSU						
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**TOPLAM**
15	*15*	*18*	*15*	*25*	*12*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 5** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 7. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kâğıt, aynı senaryonun 2. sürümüdür: öğrenme çıktıları, soru sayısı ve puanlar 1. sürümle aynı, sorular farklıdır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. Doğru cevap:

1.1. Her kelime için metinden anlama ulaştıran uygun bir ipucunun yazılması 2 puandır (3 × 2 = 6 puan):

- telaş: “ilk kez sahneye çıkacaktım”, “bir aşağı bir yukarı yürüyor” ya da “kostümümün düğmelerini durmadan yokluyordum” ifadelerinden biri **(2 puan)**
- mahcup: “aklım bomboş kaldı”, “Yanaklarım alev alev yandı” ya da “gözlerimi yere indirdim” ifadelerinden biri **(2 puan)**
- soğukkanlılık: “derin bir nefes aldım ve sakin bir sesle”, “paniğe kapılmadın” ya da “oyunu durdurmadın” ifadelerinden biri **(2 puan)**

1.2. Her kelime için metindeki anlama uygun tahmin 3 puandır (3 × 3 = 9 puan):

- telaş: acele, heyecanla karışık kaygı, huzursuzluk; telaşla: aceleyle, kaygıyla, yerinde duramadan (TDK Güncel Türkçe Sözlük: “Herhangi bir sebeple acelecilik”; “Kaygı, tasa, sıkıntı”) **(3 puan)**
- mahcup: utanmış, utangaç, sıkılmış, yüzü kızarmış (TDK: mahcup “utangaç”; utangaç “Bir topluluk içinde gereken güven ve cesareti kendinde bulamayan, rahat konuşamayan ve rahat davranamayan; sıkılgan, utangan, mahcup”) **(3 puan)**
- soğukkanlılık: sakinlik, zor bir durumda paniğe kapılmama, kendine hâkim olma (TDK: “Soğukkanlı olma durumu; serinkanlılık, itidal”; soğukkanlı “Olaylara ve gelişmelere sakin, ılımlı ve temkinli yaklaşan (kimse)”) **(3 puan)**

Anlamı tam karşılamayan ama doğru yönde olan tahminlere (ör. telaş için yalnızca “heyecan”, mahcup için “üzgün”, soğukkanlılık için “cesaret”) 2 puan verilir.

Örnek doğru cevap:

Kelime	İpucu olan ifade	Tahmin ettiğim anlam
telaş	“bir aşağı bir yukarı yürüyor, kostümümün düğmelerini durmadan yokluyordum”	Acele ve kaygı içinde olma, yerinde duramama
mahcup	“Yanaklarım alev alev yandı, gözlerimi yere indirdim.”	Utanmış, utangaç
soğukkanlılık	“Zor bir anda paniğe kapılmadın, oyunu durdurmadın.”	Zor durumda sakin kalabilme, paniğe kapılmama

Yanlış cevap: Kelimenin anlamını sezdirmeyen ipuçları (ör. telaş için “Salonda çıt çıkmıyordu” ya da yalnızca zamanı bildiren “Perde açılmadan önce”, soğukkanlılık için “omzuma dokundu”), metindeki anlamla bağdaşmayan tahminler (ör. telaş için “neşe”, mahcup için “gururlu”, soğukkanlılık için “soğuktan üşüme” ya da “duygusuzluk”) ve kelimeyi yalnızca tekrar eden cevaplar puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. Doğru cevap:

2.1. Adımların doğru sırayla yazılması (3 × 2 = 6 puan): 1. İzin formunu rehberlik servisinden alır **(2 puan)**. 2. Formu ailesine imzalatır **(2 puan)**. 3. İmzalı formu en geç 9 Aralık'ta fen bilimleri öğretmenine teslim eder **(2 puan)**. Adımlar doğru ama sırası karışık yazılmışsa toplam 4 puan verilir.

2.2. Kalın giysiler ve bere getirmek; el feneri getirilecekse kırmızı ışıklı olmasına dikkat etmek (beyaz ışıklı fener getirmemek); teleskoplara görevliden izin almadan dokunmamak **(3 puan)**. Bu kurallardan ikisini yazan öğrenciye 2 puan, birini yazan öğrenciye 1 puan verilir.

2.3. Gözlem 18 Aralık 2026 Cuma gününe ertelenecektir **(3 puan)**. Yalnızca "Gözlem ertelenecek." diyen ve yeni tarihi yazmayan öğrenciye 2 puan verilir.

2.4. Gökyüzünü gözlemlemek yalnızca bilim insanlarına özgü değildir, herkes yapabilir; başımızı kaldırıp gökyüzüne merakla bakmalı, onu tanımaya çalışmalıyız ("Gökyüzü herkesindir, yeter ki başını kaldırıp bakmayı bil!") **(3 puan)**. Mesajı gökyüzünü merak etmenin ve gözlemlemenin önemi ya da gözlem gecesine katılmaya çağrı biçiminde ifade eden cevaplar da doğru kabul edilir.

Örnek doğru cevap:

2.1. Önce rehberlik servisinden izin formunu alır, sonra formu ailesine imzalatır, en son da imzalı formu 9 Aralık'a kadar fen bilimleri öğretmenine teslim eder.

2.2. Kalın giysi ve bere getirmeli, el feneri getirecekse kırmızı ışıklı olanı getirmeli, teleskoplara izinsiz dokunmamalıdır.

2.3. Gözlem 18 Aralık 2026 Cuma gününe ertelenir.

2.4. Gökyüzünü gözlemlemek herkesin yapabileceği bir şeydir; başımızı kaldırıp gökyüzüne merakla bakmalıyız.

Yanlış cevap: Afişte yer almayan bilgiler (ör. "Gözlem iptal edilecek.", "Teleskopunu getirmelisin."), tarih, saat ya da yer bilgisinin adım olarak yazılması ve afişle ilgisiz mesajlar puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. Doğru cevap:

3.1. Defter sayfasını üç bölüme ayırarak düzenli not almayı ve bu notlarla kolayca tekrar yapmayı amaçlayan bir not alma yöntemidir **(4 puan)**. “Not alma yöntemi” ifadesini ve “sayfayı üç bölüme ayırarak düzenli not alma, kolay tekrar” bilgisini içeren cevaplar tam puan alır; bu iki bilgiden yalnızca birini içeren cevaplara 2 puan verilir.

3.2. Yöntem, adını geliştirildiği Cornell Üniversitesinden alır **(3 puan)**. Yalnızca “Bir üniversitenin adından gelir.” diyen ve üniversitenin adını yazmayan öğrenciye 2 puan verilir.

3.3. A: Soldaki dar sütuna notlarla ilgili anahtar kelimeler ve sorular yazılır; bu sütun dersten sonra, aynı gün doldurulur (3 puan; içerik 2, zaman 1). B: Sayfanın altındaki şeride o sayfadaki notların birkaç cümlelik özeti yazılır; bu bölüm en son, anahtar kelimeler ve sorular yazıldıktan sonra doldurulur (3 puan; içerik 2, zaman 1). B için “dersten sonra” biçimindeki zaman cevabı da doğru kabul edilir.

3.4. Tekrar yapmayı kolaylaştırmasıdır; sağdaki sütun kapatılıp soldaki sorulara cevap verilerek kişi kendini sınayabilir **(3 puan)**.

3.5. Özenle ve düzenli tutulan notlar, sonradan tekrar yaparken ve sınavlara hazırlanırken en güvenilir yardımcımız olur; bu yüzden notlarımızı özenle tutmalıyız **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

3.1. Cornell yöntemi, defter sayfasını üç bölüme ayırarak düzenli not almayı ve notlarla kolay tekrar yapmayı amaçlayan bir not alma yöntemidir.

3.2. Adını geliştirildiği Cornell Üniversitesinden alır.

3.3. A bölümüne dersten sonra, aynı gün notlarla ilgili anahtar kelimeler ve sorular yazılır. B bölümüne en son, sayfadaki notların birkaç cümlelik özeti yazılır.

3.4. Tekrar yapmayı kolaylaştırmasıdır. Sağ sütunu kapatıp soldaki sorulara cevap vererek kendimizi sınayabiliriz.

3.5. Notlarımızı bugün özenle tutarsak ileride tekrar yaparken bize çok yardımcı olur.

Yanlış cevap: Cornell yöntemini “bir üniversiteye giriş sınavı” ya da “hızlı okuma tekniği” olarak tanımlamak; yöntemin adını Walter Pauk’a bağlamak; A bölümüne ders sırasında öğretmenin anlattıklarının, B bölümüne anahtar kelimelerin yazılacağını söylemek; metinde yer almayan faydalar (ör. “Defterimiz daha renkli olur.”) yazmak yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru cevap:

4.1. A: arkadaşlık **(3 puan)**. TDK Güncel Türkçe Sözlük'te "dostluk", "Dost olma durumu; mihribanlık, ülfet"; "arkadaşlık", "Arkadaş olma durumu, arkadaşa yakışır davranış" olarak tanımlanır. Metinde geçmeyen ancak doğru olan yakın anlamlı kelimelere (ülfet, yakınlık) 2 puan verilir. Metinde geçen "dost" kelimesi dostluğu değil dost olan kişiyi bildirdiği için yakın anlamlı sayılmaz.

4.2. B: omuz vermek **(2 puan)**; metindeki anlamı "destek olmak, zor zamanında birine yardım etmek" (TDK, mecaz: "destek olmak") **(2 puan)**. Anlam olarak yalnızca deyimin gerçek anlamını ("omzuyla dayanmak") yazan öğrenciye anlam ölçütünden 1 puan verilir.

4.3. C: "Dost kara günde belli olur." **(2 puan)**; anlamı "Gerçek dost, insanı üzüntülü ve sıkıntılı günlerinde yalnız bırakmaz; kimin gerçek dost olduğu zor zamanlarda anlaşılır." (TDK: "gerçek dost üzüntülü, sıkıntılı günlerde insanı yalnız bırakmaz") **(3 puan)**. Anlamı eksik ama doğru yönde açıklayan cevaplara (ör. "Dostlar yardım eder.") 2 puan verilir.

4.4. Ç: Metinde dostluğa, arkadaşlar arasındaki yakınlığa ve dayanışmaya ilişkin her uygun kelime ya da kelime grubu 1 puandır (3 × 1 = 3 puan): uğramak (ziyaret etmek), konuları anlatmak, (notları) paylaşmak, birlikte ödev yapmak, dertleşmek, teşekkür etmek, sıra arkadaşı, iyi gün, zor gün. A, B ve C kutularına yazılanların (arkadaşlık, omuz vermek, dost, kara gün) tekrarı puan almaz.

Örnek doğru cevap:

A: arkadaşlık. B: omuz vermek – zor zamanında birine destek olmak. C: Dost kara günde belli olur. – Gerçek dost, insanı sıkıntılı günlerinde yalnız bırakmaz. Ç: paylaşmak, dertleşmek, uğramak.

Yanlış cevap: A için "kış", "okul" gibi dostlukla anlam ilgisi olmayan kelimeler; B için "ayak bileğini kırmak" gibi deyim olmayan ifadeler ya da deyimin yanlış açıklanması (ör. "omuz vermek: omzunu göstermek"); C için atasözünün yanlış açıklanması (ör. "Kara günlerde dostlar kaybolur."); Ç için "kış, ayak bileği, ders" gibi dostluk kavramıyla ilgisi olmayan kelimeler puan almaz. Deyimi ya da atasözünü doğru yazıp anlamını yanlış açıklayan öğrenci yalnızca anlam puanını kaybeder. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. Doğru cevap:

5.1. Sebep-sonuç paragrafı **(2 puan)**. Gerekçe: Şemadaki her durum bir sonraki durumun sebebidir; olaylar birbirine sebep-sonuç zinciriyle bağlanmıştır (bir sebebin sonucu, bir sonraki durumun sebebi olmuştur) **(3 puan)**. "Bilgilendirici paragraf" yazıp sebep-sonuç ilişkisini gerekçe olarak açıklayan öğrenciye 3 puan verilir. "Sıralama (süreç) paragrafı" yazan öğrenci tür puanı almaz. Bu öğrenci gerekçesinde durumların birbirinin sebebi olduğunu açıklamışsa 3 puan alır, yalnızca durumların art arda sıralandığını söylemişse gerekçe puanı da almaz.

5.2. Paragraf aşağıdaki ölçütlere göre puanlanır **(20 puan)**.

Ölçüt	Puan	Açıklama
Şemanın halkaları	8	Dört durumun her biri doğru sırada ve bir öncekinin sonucu olarak anlatılmıştır; her durum 2 puan. Sırası karışık ya da sebep-sonuç bağı kurulmadan sıralanmış durumlar 1'er puan alır.
Bağlantı ifadeleri	6	Sebep-sonuç bildiren üç farklı bağlantı ifadesi işlevine uygun kullanılmıştır; her ifade 2 puan. Aynı ifadenin tekrarı bir kez sayılır. Yalnızca zaman ya da sıra bildiren ifadeler (ör. sonra, ardından) sebep-sonuç ilişkisini göstermediği için bu ölçütte sayılmaz.
Giriş cümlesi	2	Okurun dikkatini konuya çeken bir giriş cümlesi vardır.
Sonuç ve öneri	2	Paragraf, okura yönelik uygun bir öneriyle (ör. piknikten sonra çöpleri geri götürmek, cam şişeleri ormanda bırakmamak) bitmiştir.
Anlatım, yazım ve noktalama	2	En az altı cümle vardır; anlatım açık ve akıcıdır, yazım ve noktalama hataları anlamı bozmamıştır (2). Birkaç hata ya da altıdan az cümle vardır (1).

Örnek doğru cevap:

5.1. Sebep-sonuç paragrafı yazmalıdır çünkü şemadaki her durum bir sonraki durumun sebebidir: Ormanda bırakılan cam şişe güneş ışınlarını toplar, toplanan ışınlar kuru otları tutuşturur, tutuşan otlar da orman yangınına yol açar.

5.2. Küçük bir dikkatsizliğin koca bir ormanı yok edebileceğini hiç düşündünüz mü? Bazı insanlar ormanda piknik yaptıktan sonra cam şişelerini yerde bırakıp gidiyor. Cam şişe güneşin altında bir büyüteç gibi çalışabildiği için güneş ışınlarını tek bir noktada toplayabilir. Bu nedenle ışınların toplandığı noktadaki kuru otlar ısınır ve bir süre sonra tutuşabilir. Yaz aylarında ormanlar çok kuru olduğundan küçük alevler kısa sürede büyür ve bir orman yangını çıkar. Sonuç olarak ağaçlar, hayvanlar ve ormanın çevresindeki evler büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalır. Siz de ormanda vakit geçirirseniz bütün çöplerinizi, özellikle cam şişelerinizi yanınızda geri götürün. (Altı çizilecek ifadeler: -dığı için, bu nedenle, -dığından, sonuç olarak) (8 + 6 + 2 + 2 + 2 = 20 puan)

Yanlış cevap: 5.1 için "öyküleyici paragraf", "betimleyici paragraf" gibi plana uymayan türler; 5.2 için şemayla ilgisi olmayan ya da yalnızca bir anı anlatan metinler ilgili ölçütlerden puan almaz. Durumları sebep-sonuç bağı kurmadan madde madde sıralayan metinler "Şemanın halkaları" ölçütünden her durum için yalnızca 1 puan alır. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru cevap:

6.1. Her göreve uygun, verilen konuyla ilgili, doğru noktalanmış ve anlamlı bir cümle 3 puandır (2 × 3 = 6 puan). Cümle göreve uygun ama noktalı virgül yanlış yere konmuşsa 1 puan verilir. Konu dışında kalan ama göreve uygun ve doğru noktalanmış cümleye 2 puan verilir.

- a) Virgülle ayrılmış en az iki takım bulunmalı ve takımlar noktalı virgülle ayrılmalıdır. Örnek: “Kantinde ayran, süt, meyve suyu; simit, poğaça, tost satılıyor.”
- b) Sıralı cümlelerin ögeleri arasında virgül olmalı ve cümleler noktalı virgülle ayrılmalıdır. Örnek: “Cumartesi sabahı odamı, masamı topladım; öğleden sonra kitabımı, defterimi alıp kütüphaneye gittim.”

6.2. Her ikilemenin bulunup doğru yazılması 2 puandır (3 × 2 = 6 puan):

- “eski-püskü” → “eski püskü” (İkilemeler ayrı yazılır, aralarına kısa çizgi konmaz.) **(2 puan)**
- “kırıkdökük” → “kırık dökük” (İkilemeler bitişik yazılmaz.) **(2 puan)**
- “yorgun, argın” → “yorgun argın” (İkilemelerin arasına virgül konmaz.) **(2 puan)**

Örnek doğru cevap:

6.1. a) Kantinde ayran, süt, meyve suyu; simit, poğaça, tost satılıyor. b) Cumartesi sabahı odamı, masamı topladım; öğleden sonra kitabımı, defterimi alıp kütüphaneye gittim.

6.2. eski püskü, kırık dökük, yorgun argın

Yanlış cevap: 6.1. maddede noktalı virgülün hiç kullanılmadığı, takımların ya da sıralı cümlelerin bulunmadığı veya sıralı cümlelerin ögeleri arasında virgül olmadığı cümleler puan almaz. 6.2. maddede doğru yazılmış kelimelerin (ör. “renk renk”, “teyzemle”, “Saatlerce”) yanlış diye gösterilmesi ve “eskipüskü”, “kırık-dökük”, “yorgunargın” gibi düzeltmeler puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.